

בבית-הדין האזורי לעבודה בבאר-שבע

בפני: כבוד השופט אילן סופר
גברת ורד הילל (נציגת ציבור)
מר שרגא כץ (נציג ציבור)

עב' 1597/02

התובעת: פלונית

ע"י ב"כ: עו"ד מיכל ברוך
עו"ד גלי עציון

נגד

הנתבעים: 1. חברה אלמונית
2. אלמוני

ע"י ב"כ: עו"ד יעל בן שבת

אזכורי חקיקה:
חוק למניעת הטרדה מינית
חוק למניעת הטרדה מינית 3
חוק פיצויי-פיטורים 11
חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה 7
חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו

אזכורי פסיקה:
עש"מ 5771/01
עש"מ 6713/96

פסק דין

הקדמה

1. התובעת הגישה תביעה כנגד הנתבעים לתשלום פיצויים בהתאם לחוק למניעת הטרדה מינית תשנ"ח1998-, פיצויי פיטורים ודמי הבראה.
2. הנתבע 2 (להלן: "הנתבע"), מנהל עסק לייצור לוחות אשמל, אשר החל מ-1.1.00, ה- פך להיות חברה בע"מ - היא הנתבעת 1 (להלן: "הנתבעת").
3. התובעת החלה לעבוד אצל הנתבע כשרטטת בתאריך 1.12.98.
4. התובעת התפטרה מעבודתה אצל הנתבעת ביום 20.1.00.
5. בתאריך 8.2.00, הגישה התובעת תלונה במשטרה כנגד הנתבע, בגין הטרדה מינית במהלך עבודתה אצלו (אישור על הגשת התלונה צורף כנספח ב' לתצהיר התובעת).
6. בתאריך 4.9.01, הוגש כנגד הנתבע, כתב אישום בבית משפט השלום באשדוד, בגין עבירות של הצעות מגונות ומעשים מגונים שביצע בתובעת (העתק כתב האישום צורף כנספח א' לתצהיר התובעת).

7. טענות התובעת

התובעת טוענת, כי כשלושה חודשים לאחר שהחלה לעבוד אצל הנתבע, החלה הטרדתה המינית על ידו. הוא ניסה לנשקה ולחבקה בניגוד לרצונה, תוך שהיה מצמיד את ראשו לחזה. הוא היה מחזיק אותה בישבן, מכניס את ידו לחולצתה. הנתבע הציע לתובעת ללכת איתו לבית מלון, שאל אותה איך היא אוהבת לקיים יחסי מין, וסיפר על יחסיו המיניים עם אשתו. עוד סיפרה התובעת שהתובע היה גולש במחשב שלה לאתרי סקס באינטרנט, מראה לה חוברות פורנו, ומציע לה לגעת בו ולעסות אותו.

8. התובעת טוענת, כי ההטרדות חזרו על עצמן, למרות שהיא סרבה להצעות הנתבע, דחפה אותו וכשהיה גולש באינטרנט לאתרי סקס, היתה יורדת לקומה התחתונה.

9. התובעת סיפרה לבעלה על ההטרדות ובעקבות כך פגש בעלה של התובעת את הנתבע. ההטרדה נפסקה למשך כשבועיים והתחדשה לאחר מכן.

10. התובעת החליטה להתפטר מעבודתה, אבל לפני כן חיפשה מקום עבודה אחר. כשמצאה מקום עבודה חדש הודיעה התובעת לנתבע על התפטרותה.

11. התובעת טוענת, כי לאחר שהודיעה לנתבע על התפטרותה, גברו הצקות הנתבע והוא איים לאנוס אותה. יום לפני סיום עבודתה, סיפרה התובעת לנתבע, כי היא מתפטרת בגלל ההטרדה המינית.

12. התובעת טוענת, כי לאחר שהחלה לעבוד במקום העבודה החדש, סיפרה לעובדת שם על הטרדה מינית. העובדת עודדה את התובעת להגיש תלונה במשטרה.

13. טענות הנתבע

הנתבע מכחיש את טענות התובעת בדבר הטרדה מינית ו/או מעשים מגונים. הנתבע טוען, כי התובעת מעלילה עליו עלילות שווא על מנת לסחוט ממנו כספים שאינם מגיעים לה.

14. התובעת קיבלה העלאה בשכרה לאחר כחמישה חודשי עבודה ושכרה הועלה מ-17.5 ₪ לשעה ל-18 ₪ לשעה. מספר חודשים לאחר מכן התובעת ביקשה העלאה נוספת, אך הנתבע סרב, כי לא מצא לכך הצדקה.

15. בעקבות כך ראה הנתבע כי התובעת מתחילה לזלזל בעבודתה. התובעת ניהלה שיחות פרטיות רבות. התובעת יצאה לחופשה לחו"ל למשך שבוע, ונעדרה עוד שלושה שבועות ללא קבלת אישור. בעלה של התובעת נהג להגיע עם חברים למשרד בשעות העבודה ולפטפט עימה ולשתות קפה וכן התובעת נתפסה עם שרטוטים שהכינה לעסק מתחרה.

16. בחודש 1/00, נעדרה התובעת במשך כ-4 ימים בשל מחלת בנה. כשחזרה מחופשת המחלה, התפטר וטענה, כי היא מבקשת לטפל בבנה במקום לשלם למטפלת. בפועל ובדיעבד נודע לנתבע, כי התובעת נעדרה מהעבודה כדי, שתוכל לגשת לראיון עבודה במקום אחר.

17. במהלך חודש עבודתה האחרון, עבדה התובעת כ-6 ימים, ונעדרה במרבית הימים. לאחר שסיימה התובעת לעבוד הגיעה התובעת למשרדי הנתבעת וביקשה לקבל את שכר חודש 1/00. הנתבע ביקש מהתובעת לחתום על כתב ויתור, והתובעת סרבה. הנתבע מסר את השיק שהכין לתובעת, לעורך דינו. התובעת הגיעה למשרד עורך הדין שם הודיעה התובעת, כי היא מבקשת גם פיצויי פיטורים. עורך הדין של הנתבע הודיע

לתובעת, כי מאחר והתפטרה אינה זכאית לפיצויי פיטורים. רק במעמד זה הודיעה התובעת לראשונה, כי הנתבע הטריד אותה ולכן היא זכאית לפיצויים.

18. הנתבע טוען, כי לאחר התפטרותה, התובעת ביצעה שרטוטים עבורו בביתה, והם הועברו והוחזרו על ידי עובד לשעבר של הנתבעת. הנתבע טוען, כי אין זה סביר שמי שהוטרד מינית יעתר לבקשתו של המטריד כביכול ויבצע עבודה נוספת עבורו.

19. הכרעה

בחינת הראיות בתיק זה מביאה למסקנה אחת, שאין עליה עוררין – הנתבע נהג לגלוש לאתרי סקס באינטרנט מהמחשב שנמצא בעמדת העבודה של התובעת, וככל שהדבר לא היה נוח לה לצפיה, ביקשה מהתובעת, כי תצא מהחדר.

20. נסביר כעת מהו המצע העובדתי למסקנה זו.

בסעיף 6 לתצהירה של התובעת ציינה כי הנתבע:

"היה נכנס במחשב שלי לאתרי סקס באינטרנט...".

בסעיף 8 לתצהירה סיפרה התובעת:

"כשהוא היה נכנס לאתרי סקס באינטרנט הייתי יורדת לקומה התחתונה ואז הוא היה קורא לי לחזור לעבודה".
בחקירתה הנגדית סיפרה התובעת כדלקמן:

"ש. כשמשא היה גולש באינטרנט לאן הוא היה גולש?
ת. כשמשא היה רוצה לגלוש באינטרנט הוא היה בא אלי, כשאני באותו רגע הייתי עובדת

ומבקש ממני לקום ולשבת ממול והיה מסובב את המסך כך שאני אראה. הוא היה נכנס לאתרי פורנו. אני הייתי אומרת לו שאני לא יכולה לראות את זה והייתי הולכת."

(פרוטוקול עמ' 14 שורות 8-12)

בחקירתה במשטרה סיפרה התובעת ביום 8.2.00:

"היה מקרה שהוא היה מראה לי תמונות פורנוגרפיות באינטרנט של בנות ערומות... זה בעצם כל יום היה אותו דבר ואני הייתי עוברת את התהליך הזה עם אינטרנט ופליבוי ודיבורים מכוערים."

(עדוטה של התובעת במשטרה צורפה לתיק המוצגים מטעם הנתבעים).

21. עדוטה של התובעת חוזקה על ידי עדות בעלה מר יבגני ג'וק כפי שנמסרה במשטרה בי וס 10.2.00: "אשתי סיפרה שהוא שם באינטרנט דברים של סקס" (עדוטה של מר יבגני ג'וק צורפה לתיק המוצגים מטעם הנתבעים).

גם חברתה של התובעת, הגב' מיטל חזן, אשר עבדה יחד עם התובעת במקום החלה לעבוד ב- 1/0 0 סיפרה בתצהירה כי הנתבע היה מראה לה תמונות סקס באינטרנט (סעיף 4 לתצהיר).

22. אולם החיזוק החשוב והמשמעותי ביותר לטענת התובעת מגיע דווקא מהנתבע, אשר מסר במשטרה ביום 21.3.00:

"מה כן הייתי עושה הייתי גולש באינטרנט והייתי מגיע לאתר סקס במחשב בשולחן שלה והייתי גולש והיא היתה אומרת תפסיק אז הייתי אומר לה תרדי למטה.
תשובה – אני מבחינתי אני בעל בית אמרתי לה אם זה מפריע לך תרדי למטה. אני לא חושב שפגעתי במישהוא או עשיתי דבר רע. סך הכל זה משרד שלי.

...האם לגלוש באינטרנט לאתרי סקס שמזכירה שלך יושבת איתך במשרד נראה לך דבר סביר.

אני בפירוש הודעתי לה שאם לא יכולה לשבת במשרד שתצא החוצה וזה מה שהיה לא היו ויכוחים ולא כלום."

(עדותו של התובע במשטרה צורפה לסיכומי התובעת)

בחקירתו הנגדית של הנתבע התברר שהתובעת והנתבע עבדו יחד במבנה בן שתי קומות. בכל המבנה עבדו 3-4 עובדים, כאשר התובעת והנתבע עבדו לבדם בקומה השניה, בשני חדרים צמודים. לנתבע לא היה מחשב בחדר; היה לו מחשב ישן שהיה מונח על הרצפה. המחשב החדש היה בחדרה של התובעת (עמ' 35 שורות 5-18).

"ש. באינטרנט נכנסת ?

ת. לא בדיוק נכנסתי פשוט הייתי מקבל דואר מלקוחות הם היו פתוחים איתי, כשאתה פותח דואר אתה לא יודע מה יש בפנים כשפתחתי את הדואר היו תמונות באותו רגע אמרתי לה תרדי למטה.

ש. הכל היה במייל?

ת. כן. גם כשנכנסתי לאינטרנט כל ה"זבל" ששולחים לי לפעמים היו קופצות התמונות.

ש. אבל לא ביוזמתך

ת. לא ביוזמתי.

ש. וזה היה במחשב בשולחן של התובעת

ת. כן זה המחשב היחיד שהיה.

ש. למה אמרת לה לרדת למטה

ת. כי זה הפריע לה יכול להיות. לא רציתי שזה יפריע לה.

ש. חשבת שזה הפריע לה

ת. אני בטוח.

(עמ' 38 שורות 9-28).

ש. רק כשהיית פותח את המייל כדי שהתובעת לא תפגע היית שולח אותה למטה

ת. כן, הייתי צריך להמשיך לפתוח את המייל. אי אפשר לדעת כשפותחים את המייל אם זה הודעות ששולחים או תמונות.

ש. אתה לא נכנסת לאתרי סקס?

ת. לא.

ש. אתה לא היית עושה דבר כזה ליד התובעת

ת. לא.

ש. זה נראה לך בסדר, היית רוצה שלאישתך היו עושים דבר כזה

ת. לא הייתי רוצה שיעשו לאישתי.

ש. אני רוצה להקריא לך משהו שאמרת במשטרה: "אני הייתי גולש באינטרנט והייתי מגי

ע

לאתרי... "

ת. כתוב איך הגעתי?

ש. אז היא היתה אומרת לך "תפסיק" - אז בעצם כן היית גולש

ת. אבל איך הייתי מגיע לאתרי סקס. אני לא גלשתי זה היה קופץ.

ש. אני אומרת לך שלי אף פעם לא קפצו אתרי סקס כשגלשתי באינטרנט

ת. את בעצמך לא מקבלת שטויות במייל.

ש. אם שולחים לך משהו אתה צריך להכנס לאתר

ת. אני צריך לפתוח את המייל ואז אני רואה מה יש וסוגר לא מתאים לי סוגר. בערב ה

ייתי

יושב הרבה במחשב.

ש. התובעת לא היתה שם כשהיית גולש באתרי סקס

ת. לא הייתי גולש באתרי סקס. לא הייתי גולש בשעות העבודה.

יכול להיות שגלשתי בשעות העבודה מהודעה שקיבלתי ומתחילים לקפוץ לי כל מיני

תמונות.

ש. ובכל מקרה זה לא משהו שצריך לעשות
ת. לא עשיתי את זה בכוונה.

(עמ' 39-40 שורות 4-27, 1-9)

ש. אמרת בעדות במשטרה: "... הייתי גולש היא היתה אומרת תפסיק והייתי אומר לה
תרדי למטה .. אם זה מפריע לך תרדי למטה .." - פה אתה אומר שגלשת באתרים
ת. אני מבחינתי לא נכנסתי. נכנסתי לאמייל שפתח לי תמונות. זה שזה אתרי סקס זה ל
א
אתרים לילדים. אני פותח עוד מייל ואני לא יודע מה יהיה הלאה. אני מקבל משחר
לקוח שלי מייל אתה לא יודע אם זה קשור לעבודה או קשור לצחוקים שלו.

ש. אתה לא רואה אם זה מסמך או אתר.
ת. לא.

כשאני פותח אני לא יודע מה זה יהיה. אני מקבל ליום לפחות 10

.

ש. כמה מהם מפנים לאתרי סקס
ת. יש ימים שזה יותר מידי ויש ימים שאין בכלל. "

(עמ' 42 שורות 2-14).

23. לכאורה, בגרסת הנתבע כפי שנמסרה במשטרה ב-4.3.00, חלה נסיגה במהלך השנתיים
עד לעדותו בבית
הדין. אולם, כעולה מדבריו האחרונים, הנתבע קיבל דואר אלקטרוני מחבריו, באופן יומיומי
ובו היו כתובות של
אתרי סקס אותם נהג לפתוח ולגלוש אליהם. לא בכל הדואר שקיבל היו אתרי סקס אבל כפי שאמ
ר הנתבע:
"יש ימים שזה יותר מידי ויש ימים שאין בכלל".

24. סעיף 3 (א) לחוק למניעת הטרדה מינית תשנ"ח1998- (להלן: "החוק") קובע:

3 (א) הטרדה מינית היא כל אחד ממעשים אלה:

- (1) ...
- (2) ...
- (3) ...
- (4) התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתקדות במיניותו, כאשר אותו אדם
הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות האמורות;
- (5) התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות
נטייתו המינית;

שני הסעיפים (4) ו-(5) משתמשים בצרוף "התייחסות מופנית".

הביטוי "התייחסות" הוגדר בסעיף 2 לחוק:

"בכתב, בעל פה, באמצעות מוצג חזותי או שמיעתי, לרבות באמצעות מחשב או חומר מחשב,
או בהתנהגות";

אשר ליסוד המופיע במילה "מופנית", על כך עמדה השופטת ביניש בפרשת פודלובסקי:

"מבחינה לשונית הוגדר הביטוי "פונה" על פי חלופות מספר, כ-"נוטה, מסב את פניו או את
גופו לצד כלשהו", אך גם "יוצר קשר עם", "בא בדברים עם" - "מתבונן, מסתכל". "שם לב ל"
- "שועה אל" (ראו: מילון ספיר (מהדורה 2); א' אבן שושן המילון החדש (תשנ"ג). הנה כי
כן,

מבחינה לשונית "פנייה" אינה רק התייחסות פיזית ישירה. "התייחסות מופנית" כוללת גם
הטיית תשומת ליבו של האחר, ובגדרה ייכלל גם מסר המועבר לאחר ובענייננו מסר המתייחס
למינו או למיניותו של אדם הנאמר בין שני אנשים אחרים בנוכחותו."

ראה: עש"מ 5771/01 פודלובסקי נ' נציג שירות המדינה, פ"ד נו (1) 463, 476.

25. הגדרת המונח "התייחסות", היא רחבה ביותר ומכילה מכלול של צורות ביטוי, אשר ה
מחוקק ביקש להכלילן

בגדר התנהגויות העשויות ליצור הטרדה מינית. כך, למשל, כלל המחוקק בגדר "התייחסות" גם

"מוצג

חזותי", כגון תמונות בעלות אופי מיני התלויות במקום עבודה וכן "באמצעות מחשב". פרשנו
ת הביטוי "מופנות" בהקשר הפנימי של מילות החוק מחייבת אפוא לפרשו ביחס לביטויים הסמוכים לו, ו
בהקשר של הביטוי "התייחסות" כהגדרתו בחוק. מההגדרה האמורה עולה כי המחוקק ביקש ליצור טווח רחב
של מקרים שבהם התייחסויות בעלות אופי מיני ייחשבו להטרדה מינית. בהקשר זה הפרשנות הנכונה של ה
ביטוי "מופנה" תהיה זו אשר תתיישב עם כוונת המחוקק ותכלית החוק, ופרשנות זו היא הפרשנות הר
חבה של הביטוי במובן התייחסות, תקשורת והפניית תשומת לב בהקשר מיני כלפי המוטרד או המוטרדת.
זוהי הפרשנות של הביטוי הנדון בהקשר הפנימי של החוק ומתוכו.

26. אשר לפרשנותו של הביטוי על רקע ההקשר החיצוני, הרי שזו תיבחן על פי תכליתו ש
ל החוק בעומדו אל מול המצב המשפטי שקדם לחקיקתו ואל מול המעוות שאותו בא הוא לתקן. לעניין זה לא למותר להז
כיר, כי עד לחקיקת סעיף 7 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח 1998- לא התייחס החוק בישראל לסו
גיות ההטרדה המינית. סעיף 7 לחוק הנזכר התייחס רק להטרדה מינית במסגרת העבודה, וגם זאת אך
בהיבט מצומצם בהיקפו. על פניה, הגדרת האיסור שבסעיף 7 היתה צרה ביותר, ולא כללה את ההטרדה
המינית מן הסוג שהפסיקה האמריקנית הגדירה כ"סביבה עוינת". מצב משפטי זה המשיך להתקיים עד לחקיק
תו של החוק למניעת הטרדה מינית. בחוק זה נמנע המחוקק מיצירת קטגוריה נפרדת של הטרדה מינית
בדרך של יצירת "סביבה עוינת", ובחר בדרך ייחודית של הגדרת ההתנהגויות הנחשבות כהטרדה מינית ב
לי לנסות לסווגן לטיפוסים שונים של הטרדה. היעדר ההבחנה בחוק בין שני סוגי ההטרדה המינית, המק
ובלים במשפט האמריקני, עולה גם מדברי ההסבר להצעת החוק, וכך נאמר שם:

"החוק המוצע נועד להוקיע את ההטרדה המינית בכל הקשר שהוא ולגבי כל אדם ...

הטרדה מינית היא פגיעה בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו ובזכותו לשוויון. היא פוגעת
בכבודו בעצמי ובכבודו החברתי של המוטרד. היא משפילה ומבזה את אנושיותו, בין השאר על
ידי התייחסות אל האדם כאל אובייקט מיני לשימוש של המטריד. הטרדה מינית שוללת את
האוטונומיה של המוטרד ושל שליטתו בגופו ומיניותו, פוגעת בזכותו להגדרה עצמית ופולשת
לפרטיותו, וכן מפלה אותו לרעה לעומת אנשים אחרים. הטרדה מינית כלפי נשים גורמת
להשפלתן ביחס למינן או למיניותן ומקשה עליהן להשתלב כחברות שוות בעולם העבודה וביתר
תחומי החיים, ובכך היא פוגעת בשוויון.

ראה: מבוא להצעת חוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ז 1997-, בעמ' 484.

27. על מגמה זו עמדה ד"ר א' קמיר, מיוזמותיה ומנסחיה של הצעת החוק למניעת הטרדה
מינית:
"ההגדרות אינן נזקקות להבחנה הקטגורית בין הטרדה מסוג Quid Pro Quo ובין הטרדה מסוג
'סביבה עוינת', אך הן מתייחסות במפורש לטיפוסי ההתנהגות הספציפיים שהוגדרו במשפט
האמריקני כסוגים של הטרדה מינית"

ראה: א. קמיר "איזו מין הטרדה; האם הטרדה מינית היא פגיעה בשוויון או בכבוד האדם?
משפטים כ"ט (תשנ"ח-תשנ"ט) 317, 380.
רחל בן זימן, הטרדה מינית בעבודה, מעמד האישה בחברה ובמשפט, בעריכת פרנסס רדאי, כרמל
שלו, מיכל ליבן קובי, עמ' 318, 328.

28. בהחלטתו להגדיר את ההתנהגויות השונות הנחשבות כהטרדה מינית בלי לסווגן לסוגי
ההטרדה המקובלים במשפט האמריקני, פטרנו המחוקק מלהתייחס למבחנים הקיימים בפסיקה האמריקנית לבחינת השא
לה מה יחשב "סביבה עוינת", אך קבע קשת רחבה של ההתנהגויות המהוות הטרדה מינית.

29. קבלת הפרשנות שלפיה הטרדה מינית בדרך של התייחסות המופנית אל אדם תתקיים רק בפנייה ישירה ופיזית אל המוטרד, משמעותה הוצאתם מגדר החוק של מעשים הקשורים ביצירת "סביבה עוינת", כגון תליית תמונות פורנוגרפיות או התבדחויות מיניות בין עובדי המשרד הגברים על מיניותה של אחת ה עובדות, בנוכחותה, אך לא ישירות כלפיה. מכיוון שתופעות אלו לכאורה אינן מופנות במישרין כלפי אדם, הרי לפני הפרשנות המצמצמת האמורה לא ייחשבו להטרדה מינית. פרשנות כזו תעשה את כוונת המחוקק פל סתר, ואין היא מתיישבת עם כוונתו להרחיב את ההגדרה של הטרדה מינית.

30. הפרשנות שלפיה יש לפרש הערות ה"מופנות" אל אדם אחר לא רק בפנייה קונקרטיית אל יו, אלא גם בדרך של הסבת תשומת ליבו של המוטרד להערות מיניות או לתמונות פורנוגרפיות שמקורן במט ריד, היא המתאימה יותר הן לתכליתו של החוק והן למגמה המאפיינת אותו כמו להקשריו הפנימיים של החוק מתוכו.

31. בפרשת "בן אשר" במסגרת הסקירה המקיפה שערך השופט זמיר בקשר להתפתחות דיני הה טרדה המינית בארץ ובעולם, התייחס גם להטרדה מינית מסוג "סביבה עוינת"; "ההטרדה המינית בצורה השנייה נובעת מיצירת אווירה עוינת או סביבה עוינת (באנגלית קוראים לכך, בדרך כלל, Hostile Environment, שיש בה פגיעה או סכנת פגיעה בתפקוד במקום העבודה (או במקום אחר, לפי העניין, כגון מוסד לימודים), למשל: בדרך של הערות בעלות אופי מיני או הצגת תמונות פורנוגרפיות במקום העבודה".

ראה: עש"מ 6713/96 מדינת ישראל נ' בן אשר פ"ד נב (1) 650, 664-665.

32. יישום הוראות החוק והפסיקה על המקרה שלפנינו מלמד, כי מעביד הגולש לאתרי סקס באינטרנט, במחשב, הנמצא בעמדת העבודה של העובדת ובעצם מאלץ אותה לצפות בחומרים אשר היא אינה מעוניינת להחשף אליהם, מבצע הטרדה מינית. גלישה באינטרנט לאתרי סקס נכללת בתוך המונח "התייחסות", כא מור בסעיפים 3 (א) (4) ו- 3 (א) (5) לחוק. במקרה שלפנינו התובעת והנתבע עבדו במקום עבודה ק טן ומצומצם. סביבת העבודה של התובעת כללה את המחשב, שהיה בחדרה והנתבע שהיה בחדר הסמוך. מערכת יח עבודה שכזו בכלל ובפרט בהכרח מחייבת רגישות לצרכיו של העובד. אין חולק, כי אם המחשב המחובר לאינטרנט נמצא היה רק בעמדת העבודה של התובעת, והנתבע היה זקוק לגלוש כדי לקבל דואר אלקטרוני הקשור לעבודה - הרי שהיה זכאי לעשות כך גם בזמן העבודה וגם בזמן שהתובעת עובדת. אולם, מרגע שהתברר, כי בדואר האלקטרוני שהגיע לנתבע נמצאו גם כתובות של אתרי סקס, אשר הנתבע גלש אליהם וחשף אותם גם בפני התובעת, הרי שבכך הפך את סביבת העבודה ש ל התובעת לעוינת ובלתי אפשרית.

לו הדבר היה קורה פעם אחת, ולאחר מכן הנתבע היה נזהר ובוחר שלא לפתוח עוד דואר אלקטר וני, או לחכות לעשות זאת לאחר שהתובעת תסיים עבודתה, הרי היינו רואים בכך עניין חד פעמי. אול ם הנתבע הודה, כי מדובר היה בעניין יום יומי. לכך ודאי שהתובעת וכל עובדת לא יכולה היתה להסכ ים. הנתבע הודה גם שהתובעת היתה עוזבת את החדר כאשר הוא היה גולש באינטרנט ומחכה שהוא יסיים. התובע מודה, שאמר לתובעת שאם זה מפריע לה שתרד למטה. התובעת אכן הבהירה זאת לנתבע, כי אינה מעוני ינת לראות את החומר שהנתבע נחשף אליו, אך לא היה בכך כדי להועיל. גם לא נטען על ידי הנתב ע, כי לא הבין את מסר הסרוב של התובעת. נהפוך הוא. למרות סרובה, הוא המשיך בכך.

33. אנו סבורים, למרות שאין צורך לומר זאת, כי חלק ממערכת היחסים הקיימת בין עוב

ד למעביד, דורשת כי כל צד יתן הכבוד המגיע לרעהו. הדברים מקבלים משנה תוקף ברמה העקרונית בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, וברמה הפרטנית, כאשר מדובר ביחסים של מרות וכפיפות בין עובד למעביד. כבוד הינו הערך והחשיבות שמייחסים לאדם. כאשר לתוך כך נכנסות התייחסויות מבזות, משפילות הקשורות למינו של העובד, נרמס הכבוד, ונפרם המרקם העדין שקיים במערכת הקרובה כל כך של יחסי העבודה.

34. על כן, הנתבע בהתנהגותו, החוזרת ונשנית שבמהלכה גלש באינטרנט לאתרי סקס בנוכחות התובעת, חות התובעת, כמשמעות מונח זה בחוק בסעיפים 3 (א) ו-3 (א) (5).

35. לדעתנו, די בכך כדי לתת בידי התובעת את הסעדים שעתרה להם בכתב התביעה. אולם הגלישה באתרי הסקס באינטרנט היתה רק מקצת מהמעשים שייחסה התובעת לנתבע. התובעת ייחסה לנתבע, מעשים מגונים, הצעות מגונות ועוד. סבורים אנו, כי עניינים אלו יתבררו במסגרת ההליך הפלילי התלוי ועומד כנגד הנתבע. אך יחד עם זאת, מוצאים אנו צורך להרחיב בקשר לכך.

36. כאן, בשונה מעניין הגלישה באינטרנט לאתרי סקס, שראשית ראייה לכך נמצאה בעדות הנתבע בחקירתו במשטרה, עניין לנו בגרסה מול גרסה. במקרה כזה, סבורים אנו, כי יש להידרש לרמה מוגברת של הוכחה, במידה העולה על הנדרש במישור האזרחי, ברגיל. הסיבה לכך נעוצה בעובדה, שמדובר בהתנהגות ובמעשים הנעשים ב-ד' אמות, בין שני אנשים בלבד. מכאן, שאפשרות ההעללה גדולה ויש להיזהר ממנה. נוסף על כך, יש לקחת בחשבון את משמעות הקביעה המשפטית, שהמעשים נעשו, נוכח הסנקציות הקבועות בחוק, הן במישור האזרחי והן במישור הפלילי.

ראה: תב"ע נ"ד 67-3/ פלונית - אלמוני הובא בספרה של פרופ' רות בן ישראל, שוויון הזדמנויות ואיסור אפלייה בעבודה, כרך ג', עמ' 916 ופסקי הדין המוזכרים שם.

37. על פי אמות מידה אלו שקלנו הראיות שהובאו בפנינו והגענו לידי מסקנה, כי התובעת עת עמדה ברמת ההוכחה המוגברת הנ"ל.

38. נקדים ונאמר, כי מצאנו כי עדות של התובעת היתה אמינה ומהימנה עלינו. לא ראינו ו בתביעה ובדרישה של התובעת לפיצויים על פי החוק, משום סחיטה, לאחר שמצאנו, כי יש ממש בדברי התובעת. לאחר שהתחזרו לנו, כי הגלישה לאתרי הסקס נעשתה על ידי הנתבע, הבנו, כי הנתבע, בלשון המעטה, מנסה להמעיט בחומרת מעשיו. אם במשטרה הנתבע סיפר, כי מערכת היחסים עם התובעת היתה פתוחה בה, דיברו על הכל, כולל סקס, הרי שבתצהירו כבר חל פחות מה, ועניין הפתיחות הפך להיות מנת חלקה רק של התובעת (סעיף 5 פסקה שניה). כאשר בעדותו בפנינו כבר היה מדובר ביחסי עבודה רגילים, כמו כולם, ולא יחסים פתוחים (עמ' 36 שורות 10-17).

התברר לנו, כי מערכת היחסים הפתוחה כפי שציין הנתבע בעדותו במשטרה, הביאה כנראה את הנתבע לחשוב, כי מותר לו כמעט הכל ביחסיו עם התובעת.

39. מצאנו גם כי עדותו של בעלה של התובעת היתה אמינה. מצבה של התובעת הפך להיות קשה מיום ליום, והבעל, מצא את התובעת בוכה. אנו גם מאמינים לבעל, כי שוחח עם הנתבע וזה אכן הפסיק את הטרדתו למשך זמן קצר. יכולים אנו להאמין כי הבעל לא ידע את חומרת מעשיו של הנתבע לאשורם. התובעת ובעלה לא יכלו להרשות לעצמם, בשל מצבם הכלכלי, כי התובעת תפסיק לעבוד, גם בגלל שהבעל לא עבד. על כן יכולים אנו להבין מדוע בעלה של התובעת לא פעל להפסקת עבודתו של אישתו על אף שידע, כי

הנתבע
מציק לה בעבודה.

40. הנתבע ניסה ליחס לתובעת, התנהגות של מי שפגעה בעבודה. גם אם התובעת יצאה לחו פשה ונעדרה זמן רב יותר מה צפוי, וגם אם נמצאה עושה עבודה למתחרה, אין בכך כדי להצדיק את מעשיו של הנתבע. הנתבע אף טוען, כי התובעת המשיכה לבצע עבודה פרטית עבור הנתבע, גם לאחר שסיימה לעבוד - דבר זה אינו עולה בקנה אחד עם טענותיה כלפיו בקשר להטרדה מינית. לדעתנו, התנהגות זו של התובעת דווקא מדגימה, כיצד קורבן ממשיך ליצור קשר עם המטריד, מבלי יכולת להבין או לתפוש את חומרת מעשי ההטרדה ומשמעותם. כפי שהתובעת הסבירה בעדות: "אני באה מארץ אחרת, אני רגילה ליחסים אחרים" (עמ' 9 שורה 18) וכפי שסיפר בעלה של התובעת שעלה לארץ ב-97' הוא לא ידע שקיים חוק למניעת הטרדה מינית (עמ' 23 שורות 15-21). התובעת גם היתה זקוקה לכסף, ויש להניח כי הרצון להרוויח יותר, האפיל על אי רצונה לעבוד עם הנתבע. מה עוד שכאמור, העבודה היתה בבית התובעת ולא במשרדי הנתבע.

41. כאמור, והגם שהתובעת הקדישה את מרבית תצהירה למעשיו של הנתבע, סברנו שלצורך התוצאה והסעד המבוקש די בקביעות שקבענו קודם, וכל השאר הוא משני, למרות שהוא לב העניין מבחינת התובעת. המקום הנכון לברר זאת הוא במסגרת התיק הפלילי ולקבוע שם אם הנתבע ביצע מעשים מגונים והציע הצעות מגונות לתובעת. אולם, כפי ששנינו מוצאים אנו, כי גם שאר המעשים שייחסה התובעת לנתבע, נעשו על ידו.

42. לאחר שקבענו, כי הנתבע ביצע הטרדה מינית כמשמעותה בחוק, זכאית התובעת לסעד על פי החוק.

סעיף 6 (ב) לחוק קובע כי:

"בית המשפט רשאי לפסוק בשל הטרדה מינית או בשל התנכלות פיצוי שלא יעלה על סך- 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק".

בהתחשב במעשיו של הנתבע, אשר היו חוזרים ונשנים, ולבשו צורה הן של הטרדה מילולית והן של הטרדה פיזית, תוך ניצול יחסי המרות ובהתחשב בזכותה של התובעת לכבוד ובזכותה לעבוד בסביבת בודה מוגנת, מוצאים אנו, כי יש לפסוק לתובעת את הסכום המכסימלי הקבוע בחוק ככל שלא נדרשת הוכחת נזק, בסך של - 50,000 ₪.

כמו כן, הנסיבות שפורטו, בהן התובעת היתה קורבן להטרדה מינית חוזרת ונשנית, הרי שהתפרטה בנסיבות בהן לא ניתן היה לדרוש ממנה להמשיך לעבוד. מכאן, כי על פי סעיף 11 לחוק פיצויי פיטור ים התשי"ד 1954- זכאית התובעת לפיצויי פיטורים כדין מפוטרת.

43. התובעת עתרה גם לתשלום דמי הבראה, מאחר ובעניין זה לא נטען דבר על ידי הנתבע ים, נקבל את התביעה גם בראש זה.

44. סוף דבר

הנתבעים ביחד ולחוד ישלמו לתובעת סך של - 50,000 ₪, כפיצוי, בהתאם לחוק. סכום זה ישא ריבית והצמדה כחוק מהיום ועד התשלום בפועל.

עוד תשלם הנתבעת לתובעת את הסכומים הבאים:

א. פיצויי פיטורים בסך - 3,360 ₪.
ב. דמי הבראה- בסך - 1645 ₪.

הסכומים ישאו ריבית והצמדה כחוק מיום 1.2.00 ועד התשלום בפועל.

45. הנתבעים ישלמו לתובעת הוצאות משפט בסך - 5,000 ₪, בתוספת מע"מ, אשר ישאו ריבית והצמדה כחוק מהיום ועד התשלום בפועל.

ניתן היום ח' בתמוז, תשס"ד (27/6/2004) בהעדר הצדדים.

--- סוף פסק הדין ---